

“Si no es fan més infraestructures, de segur que hi haurà més apagades”

Red Eléctrica de Espana encara no ha donat cap explicació sobre la caiguda d'un cable de tensió mitjana damunt d'un d'alta tensió a la substació de Collblanc i les avaries a les substacions de Maragall i Urgell. El Col·legi d'Enginyers ha fet cap aproximació a les causes?

—És difícil d'advertir les causes últimes de l'incident, perquè no hi ha prou informació tècnica solvent per a poder-ne fer una anàlisi mínimament rigorosa.

—Red Eléctrica tampoc no disposa d'aquesta informació solvent, o no la vol fer pública?

—L'actuació de REE és raonable en aquest aspecte. No tindria sentit donar una explicació per sortir del pas si no se sap del cert què ha passat. No es podrà concloure què ha passat exactament fins que no s'hagi recollit i analitzat la informació de cada substació afectada, i aquest procés pot trigar ben bé una setmana. A més, una substació s'ha cremat, i és possible que se n'hagi perdut tota la informació. De moment, tot són hipòtesis més o menys acceptables.

—Quins arguments serien més plausibles, a parer vostre?

—Bàsicament, tothom parla de dues hipòtesis. La primera, que hi hagi una relació de causa a efecte entre l'avaría de la substació de Collblanc i les de Maragall i Urgell. Sembla l'opció més clara, però en cap cas no es pot assegurar. Hi ha una segona opció, per a mi molt improbable, que es basa en la tesi que hi va haver tres avaries gairebé simultànies, però independents, sense cap relació. No disposem de cap informació confirmada, però tot fa pensar que l'avaría va passar per una sobretensió en el moment del primer incident a Collblanc, que potser es va transmetre a les substacions de Maragall i Urgell a través del cable elèctric.

Josep Maria Rovira (Barcelona, 1946) és secretari del Col·legi Oficial d'Enginyers Industrials de Catalunya. Analitza les possibles causes de l'apagada elèctrica que ha viscut durant dies la ciutat de Barcelona.

—També s'ha dit que els sistemes de seguretat potser no van poder interrompre la connexió quan va caure un cable sobre un altre d'alta tensió a Collblanc. Això voldria dir que els sistemes de protecció no són eficients?

—Si es confirmés, es posaria en evidència que hi ha hagut una actuació inadequada del sistema de proteccions, que no ha pogut evitar un incident d'aquest abast. Seria preocupant i requeriria una revisió a fons d'aquest sistema.

—El caos viscut a la ciutat de Barcelona s'ha d'atribuir a una manca d'inversions en la millora i el manteniment de la xarxa elèctrica a Catalunya?

—No necessàriament. És més aviat una concepció de l'estructura de la xarxa de distribució. Si disposéssim d'una xarxa molt més lligada a la ciutat de Barcelona, les càrregues serien més repartides en més substacions més petites, de manera que l'impacte d'una avaria com la que hi ha hagut hauria estat molt menor, perquè hauríem tingut la possibilitat de donar subministrament als afectats amb electricitat provinent de substacions properes a Maragall, per exemple.

—Si ja hagués estat en servei la substació que es construeix a la Travessera de Gràcia amb l'avinguda de Marina, l'impacte per als ciutadans hauria estat menor?

—I tant, la magnitud de l'afectació no hi tindria comparació.

—Per tant, cal un canvi en la concepció de la xarxa de distribució actual?

—La cosa ideal seria disposar de moltes substacions petites i molt ben lligades entre si —ara en tenim poques i de grans dimensions—, perquè, així, les repercussions d'una avaria seria molt menor i de seguida podria rebre l'ajuda de més punts de distribució.

—En general, el ciutadà recela de tenir al costat de casa un aparell de generació elèctrica. No hi ha alternatives que puguin ser més acceptades?

—Certament, aquesta distribució de substacions xoca amb la sensibilitat dels ciutadans de Catalunya, que ni volen més substacions ni més infraestructures. Però cal que algú es posi a treballar i in-

Manifestació de veïns contra l'apagada de llum que va haver-hi a Barcelona la passada setmana.

tenti convèncer la població que parlem d'una necessitat i no d'un caprici. De moment, ningú no se n'ha sortit.

—Qui ha d'aconseguir de revertir la cultura del no, els polítics?

—No solament els polítics, sinó tots els agents de la societat. No és pas una qüestió de despatxos, sinó de conscienciar el ciutadà que si no es fan més infraestructures, de segur que hi haurà més apagades. Per molt manteniment que s'hi faci, sempre hi ha una circumstància que acaba originant aquests incidents. Estadísticament, d'apagades d'aquestes n'hi ha una cada set anys.

—La qualitat de la xarxa de què disposem actualment és correcta?

—En aquests moments la xarxa que tenim és suficient, però ja va arribant a una situació de càrrega elevada. Hem de pensar a fer un pas endavant, amb noves substacions i nous cables subterranis que les relliguin. És un procés lent, perquè urbanísticament és difícil de trobar-hi un lloc adient, i no sempre pot ser un espai en què ningú no en quedi afectat.

—És a dir, que el cost de no patir més incidents com el de Barcelona és deixar-se posar una substació a prop de casa...

—Això mateix. Només hi ha una solució als problemes de la xarxa elèctrica: més instal·lacions, que requereixen espais amples, més cables i més línies aèries, per molt que això ens sembli que deteriora l'entorn.

—Ciutats com Madrid haurien pogut viure una situació com la de Barcelona?

—No fa gaire a Madrid es va cremar una substació, però, com que era molt més petita que les de Barcelona, la repercussió va ser molt menor.

—La solució de crear més substacions i més petites és vàlida per a tot Catalunya, o només per a la capital?

—És aplicable a tot Catalunya, i especialment a Girona.

—Alguns sectors temen que s'aprofiti políticament aquest incident per a la MAT. Hi té res a veure?

—Sí que hi ha relació. La connexió amb França dona més estabilitat al sistema elèctric, un fet que beneficia Barcelona, Catalunya i la resta de l'estat espanyol.

—S'han de depurar responsabilitats polítiques?

—En aquests moments no ho puc avaluar, no tinc prou informació per a saber fins a quin punt hi ha hagut responsabilitat tècnica o política, o totes dues. Ara és el moment de veure les causes que han portat a aquesta situació, analitzar els problemes que hem tingut com a conseqüència de les avaries i fer allò que calgui perquè no torni a passar, i menys encara que es trigui tres dies a retornar el subministrament.

Gemma Aguilera